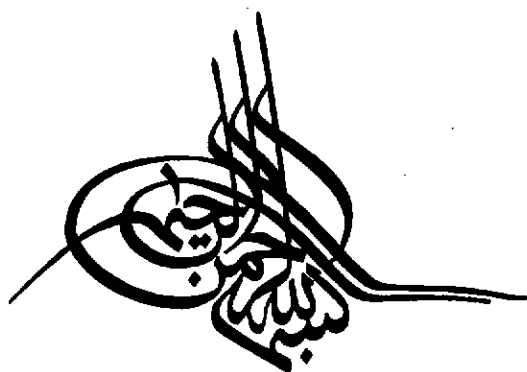

حسابداری میانه (۲)

بر اساس استانداردهای حسابداری ایران

تألیف:

دکتر شکراله خواجهوی

(استادیار حسابداری دانشگاه شیراز)

سید حسین حسینی - میثم قاسمی

سرشناسه	: خواجوی، شکرالله، ۱۳۴۸
عنوان و نام پدید آور	: حسابداری میانه (۲) براساس استانداردهای حسابداری ایران / تألیف شکراله خواجوی، حسین حسینی، میثم قاسمی.
مشخصات نشر	: تهران: ترمه، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۱۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۱۵۹-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۴۲۱-۴۲۲
یادداشت	: واژه نامه
موضوع	: حسابداری دارایی‌ها
موضوع	: حسابداری دارایی‌ها - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: حسابداری دارایی‌ها - مسائل، تمرین‌ها و غیره (عالی)
شناسه افزوده	: حسینی، حسین، ۱۳۵۲-
شناسه افزوده	: قاسمی، میثم، ۱۳۵۳-
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ خ ۸۷ ح/۵۶۸۱ HF
رده بندی دیویی	: ۶۵۷/۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۱۵۷۰۵

♦ نام کتاب:	حسابداری میانه (۲)
♦ مؤلفان:	دکتر شکرالله خواجوی - میثم قاسمی - سید حسین حسینی
♦ حروف چینی و صفحه آرائی:	انتشارات ترمه
♦ طراح جلد:	محمد مهدی منصور
♦ نوبت چاپ:	اول ۱۳۸۹
♦ ناشر:	انتشارات ترمه
♦ تیراژ:	۱۱۰۰ نسخه
♦ چاپ و صحافی:	رسم - چاوش
♦ قیمت:	۷۷۰۰۰ ریال
♦ شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۱۵۹-۴

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین، پلاک ۲۹۰

تلفن: ۶۶۹۶۳۳۰۱ - تلفکس: ۶۶۴۱۷۳۴۶

دفتر فروش انتشارات ترمه: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- خ وحید نظری، پلاک ۱۲۶

تلفن: ۶۶۴۰۱۷۸۳ - تلفکس: ۶۶۴۸۱۵۱۴

Info @ termehpub.ir www. termehpub.ir

کلیه حقوق برای انتشارات ترمه محفوظ است

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه بر نگذرد

دیباچه

اطلاعات یک ثروت است و مانند هر کالای با ارزشی، سودمندی و مزیت به همراه دارد. از این رو، داشتن اطلاعات مفید مستلزم صرف هزینه است و برای حفظ این ثروت می‌بایست ابزارهای لازم آن مهیا شود. امروزه سیستم‌های حسابداری، نقش انکارناپذیری در رونق فعالیت‌های سازمان و به طبع آن در محیط اقتصادی کلان جامعه دارد. بسیاری از تصمیمات اقتصادی بر اساس اطلاعات تهیه شده در این سیستم‌ها اتخاذ می‌شود.

دیدگاه‌های مختلفی نسبت به نحوه‌ی ساماندهی سیستم‌های حسابداری وجود دارد. بسیاری از اندیشمندان رشته‌ی حسابداری بر این باورند که می‌بایست استانداردهای لازم توسط مراجع ذی‌صلاح تدوین، و کاربرد آن الزام گردد. استانداردهای حسابداری در کشور ما، و لازم‌الاجرا شدن به‌کارگیری آنها از ابتدای سال ۱۳۸۰، موجب ایجاد تحولاتی در شیوه‌ی آموزش حسابداری مالی گردید. پیش از تدوین استانداردهای حسابداری مالی در کشور، تمامی کتاب‌های آموزشی حسابداری مالی بر اساس استانداردهای کشورهای دیگر و مشخصاً متأثر از استانداردهای کشور آمریکا بود.

تجارب چندین ساله‌ی اینجانب در آموزش حسابداری مالی، به خصوص در حوزه‌ی حسابداری مالی که از سال ۱۳۷۳ آغاز گردید، و همچنین احساس نیاز مراکز آموزشی کشور به تهیه‌ی کتابی در این خصوص مرا بر آن داشت تا با همکاری آقایان حسینی و قاسمی اقدام به تهیه کتاب حاضر نمایم. در تهیه این کتاب ضمن بررسی دقیق آخرین منابع معتبر در خصوص حسابداری میانه، تأکید شده است که مطالب بر اساس استانداردهای حسابداری کشور ارائه شود.

از ویژگی‌های کتاب حاضر ارائه مطالب با تأکید بر حفظ ساختار آموزشی کتاب است، بر این اساس در هر فصل ضمن ارائه‌ی تفصیلی مبانی نظری موضوع و ذکر مثال‌های متعدد در پایان هر فصل نیز مثالی جامع ارائه شده است. همچنین جهت امکان ارزیابی فراگیر آموخته‌های خوانندگان کتاب، در پایان هر فصل، سؤالاتی از طریق پرسش، درست/ نادرست، سؤالات تطبیقی/ پرسش‌های چند گزینه‌ای تألیفی و آزمون‌های دانشگاه‌ها و آزمون حسابدار رسمی تدارک دیده شده است. همچنین تمرینات و مسائلی جهت ارزیابی دقیق‌تر یافته‌های خوانندگان طراحی شده است. اگر چه کتاب با تمرکز بر تأمین نیاز دانشجویان حسابداری میانه ۲ تهیه شده است، لکن برای سایر علاقمندان نیز مفید است.

آقای سید علی محمد تقوی با ارائه پیشنهاداتی مفید بر کیفیت کتاب تأثیر به سزائی داشته‌اند، که کمال امتنان را از ایشان داریم. همچنین دانشجویان ورودی ۸۶ دانشگاه شیراز با بازبینی کتاب اصلاحات مفیدی را پیشنهاد نمودند. تشابه اسمی مثال‌ها با اسامی مؤسسات واقعی، کاملاً تصادفی و صرفاً با اهداف آموزشی ارائه شده است. کاستی‌های احتمالی این کتاب منحصرأ به اینجانبان مرتبط بوده و پیشاپیش از پیشنهادهای شما عزیزان برای اصلاحات آتی استقبال و تشکر می‌کنیم. همچنین از مدیریت محترم انتشارات ترمه که در چاپ این کتاب کمال همکاری را داشته‌اند، سپاس و تشکر داریم.

دکتر شکراله خواجوی

سید حسین حسینی - میثم قاسمی

Inter2_acc@gmail . com

فهرست مطالب

فصل اول: حسابداری حقوق صاحبان سهام شرکت‌های سهامی	۱
مقدمه	۱
انواع شرکت‌های سهامی	۲
مزایای شرکت‌های سهامی	۲
معایب شرکت‌های سهامی	۳
تشکیل شرکت سهامی عام	۳
مرحله‌ی مقدماتی تشکیل شرکت سهامی عام	۴
مراحل قطعی تشکیل شرکت سهامی عام	۴
تشکیل شرکت سهامی خاص	۴
حقوق صاحبان سهام	۴
حقوق سهام‌داران در شرکت‌های سهامی	۶
انواع سهام از نظر ارزش اولیه	۷
انواع سهام از نقطه نظر مزایای سهام‌داری	۸
الف) سهام عادی	۸
سهام مجاز و سهام منتشرشده	۸
مزایا	۹
معایب	۹
ب) سهام ممتاز	۱۰
مزایا و معایب سهام ممتاز	۱۳
سهام ممتاز قابل تبدیل به سهام عادی	۱۴
سهام ممتاز قابل بازخرید	۱۶
سود سهام ممتاز	۱۷

۲۲	فرض وجود سلسله مراتب در تأمین مالی شرکت‌های سهامی
۲۳	هزینه‌های انتشار سهام
۲۴	فروش گروهی سهام
۲۶	فروش غیرنقدی سهام
۲۷	حق تقدم خرید سهام
۲۹	تجزیه‌ی سهام
۳۱	سود تصفیه
۳۲	سود تعهد شده
۳۳	تغییرات سرمایه‌ی شرکت سهامی پس از تأسیس
۳۳	افزایش سرمایه
۳۵	کاهش سرمایه
۳۶	سهام خزانه
۳۷	حسابداری سهام خزانه
۳۷	الف. روش بهای تمام‌شده
۳۸	ب. روش ارزش اسمی
۴۰	اهدای سهام خزانه
۴۱	ابطال سهام خزانه
۴۵	چکیده‌ی فصل
۴۶	پرسش‌ها
۴۷	درست یا نادرست
۴۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای دانشگاه‌ها
۵۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی
۵۳	تمرین‌ها
۵۶	مسئله‌ها

۵۹	فصل دوم: سود سهام در شرکت‌های سهامی
۵۹	مقدمه
۶۰	انواع سود سهام
۶۰	سود نقدی
۶۱	سود غیرنقدی
۶۲	سود سهمی (سهام جایزه)
۶۲	نحوه‌ی ثبت سود سهمی در دفاتر
۶۴	پاره‌سهم
۶۶	سود انباشته
۶۷	ارزش دفتری هر سهم
۶۹	سود هر سهم
۷۰	محاسبه‌ی سود هر سهم در ساختار ساده‌ی سرمایه
۷۳	تأثیر سود سهمی و تجزیه‌ی سهام بر محاسبه‌ی میانگین موزون تعداد سهام عادی
۷۸	سود هر سهم در ساختار پیچیده‌ی سرمایه
۷۹	محاسبه‌ی سود تقلیل یافته‌ی هر سهم ناشی از وجود اوراق بهادار قابل تبدیل
۸۲	محاسبه‌ی سود تقلیل یافته‌ی هر سهم در صورت وجود اختیار خرید سهام
۸۵	اوراق بهادار تقویت کننده‌ی سود هر سهم
۹۵	چکیده‌ی فصل
۹۶	پرسش‌ها
۹۷	درست یا نادرست
۹۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای دانشگاه‌ها
۱۰۲	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تالیفی
۱۰۵	تمرین‌ها
۱۰۸	مسئله‌ها

۱۱۱	فصل سوم: تبدیل شرکت تضامنی به شرکت سهامی و ترکیب شرکت‌های سهامی
۱۱۱	مقدمه
۱۱۲	الف. بدون استفاده از دفاتر جدید
۱۱۲	ب. استفاده از دفاتر جدید
۱۱۷	ترکیب شرکت‌های سهامی
۱۱۹	ساختار ترکیب
۱۱۹	ترکیب تجاری
۱۲۰	جذب
۱۲۴	تلفیق
۱۲۵	تحصیل
۱۲۶	روش‌های حسابداری ترکیب واحدهای تجاری
۱۲۷	ماهیت روش خرید
۱۲۷	ویژگی‌های اصلی روش خرید
۱۲۸	بهای تمام شده‌ی ترکیب تجاری
۱۳۳	چکیده‌ی فصل
۱۳۴	پرسش‌ها
۱۳۴	درست یا نادرست
۱۳۵	تمرین‌ها
۱۳۹	فصل چهارم: حسابداری اوراق قرضه
۱۳۹	مقدمه
۱۴۰	اوراق قرضه
۱۴۰	دلایل صدور اوراق قرضه
۱۴۱	انواع اوراق قرضه
۱۴۲	الف. از نظر واحد انتشاردهنده

۱۴۲	ب. از نظر هدف از انتشار
۱۴۲	ج. از نظر سررسید
۱۴۳	د. از نظر ضمانت
۱۴۴	ه. سایر اوراق قرضه
۱۴۷	ارزشیابی اوراق قرضه
۱۵۰	استهلاک صرف یا کسر اوراق قرضه
۱۵۳	فروش اوراق قرضه در فواصل تاریخ‌های پرداخت بهره (بهره‌ی معوق)
۱۵۴	فروش اوراق قرضه در فواصل تاریخ‌های پرداخت بهره (تعیین قیمت)
۱۵۶	فروش قرضه در شرایط عدم انطباق تاریخ‌های پرداخت بهره با تاریخ پایان سال مالی
۱۵۸	هزینه‌های انتشار اوراق قرضه
۱۵۹	بازخرید اوراق قرضه
۱۶۲	اوراق قرضه‌ی قابل تبدیل
۱۶۳	حسابداری اوراق قرضه‌ی قابل تبدیل
۱۶۵	وجوه استهلاکی اوراق قرضه
۱۷۱	چکیده‌ی فصل
۱۷۲	پرسش‌ها
۱۷۲	درست یا نادرست
۱۷۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون سراسری دانشگاه‌ها
۱۷۶	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی
۱۸۰	تمرین‌ها
۱۸۳	مسئله‌ها
۱۸۷	فصل پنجم: سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت
۱۸۷	مقدمه

۱۸۸		دامنه‌ی شمول سرمایه‌گذاری
۱۹۰		طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌ها
۱۹۱		سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت
۱۹۴		فروش سرمایه‌گذاری‌ها
۱۹۵		تغییر طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌ها
۱۹۸		سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته
۲۰۰		روش ارزش ویژه
۲۱۰		عواید حاصل از سرمایه‌گذاری در اوراق سرمایه‌ای
۲۱۱		سود سهمی (سهم جایزه)
۲۱۲		سود غیرنقدی (فیزیکی)
۲۱۶		حسابداری اوراق بهادار بدهی
۲۱۸		چکیده‌ی فصل
۲۱۹		پرسش‌ها
۲۲۰		درست یا نادرست
۲۲۰		پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون دانشگاه‌ها
۲۲۳		پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی
۲۲۷		تمرین‌ها
۲۲۹		مسئله‌ها
۲۳۳		فصل ششم: صورت جریان وجوه نقد (نکات خاص)
۲۳۳		مقدمه
۲۳۴		صورت جریان وجوه نقد
۲۳۴		طبقه‌بندی اقلام صورت جریان وجوه نقد
۲۳۵		فعالیت‌های عملیاتی
۲۳۷		بازده سرمایه‌گذاری‌ها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

۲۳۸	 مالیات بر درآمد
۲۳۸	 فعالیت‌های سرمایه‌گذاری
۲۳۹	 فعالیت‌های تأمین مالی
۲۳۹	 تهیه‌ی صورت جریان وجوه نقد
۲۴۰	 تهیه‌ی صورت جریان وجوه نقد با استفاده از کاربرد
۲۵۲	 نکات خاص در صورت جریان وجوه نقد
۲۵۲	 شبه نقد
۲۵۳	 نحوه‌ی برخورد با هزینه‌ی مطالبات مشکوک‌الوصول و سوخت شده
۲۵۶	 هزینه و ذخیره‌ی مزایای پایان خدمت کارکنان
۲۵۶	 نحوه‌ی برخورد با اقلام غیرمترقبه
۲۵۷	 اثر انباشته‌ی تغییر در روش‌های حسابداری
۲۵۷	 نحوه‌ی برخورد با اجاره‌های بلندمدت
۲۵۸	 نحوه‌ی برخورد با درآمد سرمایه‌گذاری به روش ارزش ویژه
۲۶۴	 چکیده‌ی فصل
۲۶۵	 پرسش‌ها
۲۶۵	 درست یا نادرست
۲۶۶	 پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون دانشگاه‌ها
۲۷۱	 پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی
۲۷۷	 تمرین‌ها
۲۸۲	 مسئله‌ها
۲۸۹	 فصل هفتم: تهیه و تنظیم صورت‌های مالی از روی مدارک ناقص و اصلاح اشتباهات
۲۸۹	 مقدمه
۲۹۰	 سیستم ثبت یک‌طرفه و مدارک ناقص

۲۹۱	منابع مورد استفاده جهت یافتن اطلاعات مفقود شده
۲۹۲	خرید و فروش نسیه
۲۹۲	بهای تمام شده‌ی کالای فروش رفته
۲۹۶	تبدیل سیستم یک طرفه به سیستم دو طرفه
۳۰۲	مقایسه‌ی تهیة صورتهای مالی از روی مدارک ناقص و صورت جریان وجوه نقد
۳۰۸	اصلاح اشتباهات
۳۰۸	نحوه‌ی برخورد با اشتباهات
۳۱۵	چکیده‌ی فصل
۳۱۶	پرسش‌ها
۳۱۶	پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون سراسری دانشگاه‌ها
۳۱۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی
۳۲۱	تمرین‌ها
۳۲۴	مسئله‌ها
۳۳۳	فصل هشتم: حسابداری مالیات بر درآمد و طرح‌های بازنشتگی
۳۳۳	مقدمه
۳۳۴	مالیات بر درآمد
۳۳۴	مبانی حسابداری مالیات بر درآمد
۳۳۵	تفاوت‌های مشخص
۳۳۵	تفاوت‌های موقت
۳۳۷	تفاوت‌های دائمی
۳۳۹	مقادیر مشمول مالیات و مقادیر قابل کسر
۳۴۱	بدهی و دارایی مالیات انتقالی
۳۴۵	ارائهی صورت سود و زیان
۳۵۲	بازنشتگی و سایر مزایای بعد از آن

۳۵۳	ماهیت طرح‌های بازنشتگی
۳۵۳	انواع طرح‌های بازنشتگی
۳۵۷	نقش محاسبات بیمه‌ای در حسابداری طرح‌های بازنشتگی
۳۵۷	حسابداری طرح‌های بازنشتگی
۳۶۱	الف. هزینه‌های بازنشتگی برابر با مبالغ تأمین مالی شده توسط شرکت
۳۶۲	ب. هزینه‌های بازنشتگی بیش از مبالغ تأمین مالی شده توسط شرکت
۳۶۴	ج. هزینه‌های بازنشتگی کمتر از مبالغ تأمین مالی شده توسط شرکت
۳۶۵	د. هزینه‌های بازنشتگی شامل استهلاک بهای خدمات شناسایی نشده‌ی دوره‌های قبل ...
۳۶۹	افشاء طرح‌های بازنشتگی
۳۷۱	چکیده فصل
۳۷۲	پرسش‌ها
۳۷۳	درست یا نادرست
۳۷۳	پرسش‌های چهارگزینه‌ای آزمون سراسری دانشگاه‌ها
۳۷۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی
۳۷۷	تمرین‌ها
۳۷۸	مسئله‌ها
۳۸۳	منابع و مأخذ
۳۸۵	واژه‌نامه‌ی اصطلاحات (انگلیسی به فارسی)
۳۹۲	واژه‌نامه‌ی اصطلاحات (فارسی به انگلیسی)
۳۹۹	جدول‌های ارزش فعلی